

Poštšina plačana pri pošti 6101 Koper – Capodistria
TISKOVINA
NDP

SVETILNIK

/ Kulturni občasnik za mlade zanesenjake / Gledališče Koper / Pokrajinski muzej Koper /
Comunità Autogestita Costiera della Nazionalità Italiana Capodistria, Centro Italiano
"Carlo Combi" Capodistria / Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper / Pokrajinski arhiv Koper /
Otok, zavod za razvijanje filmske kulture, Izola / Pomorski muzej "Sergej Mašera" Piran /
Znanstveno-raziskovalno središče Koper
/ Letnik XV / Številka 1 / September 2021 / Brezplačni izvod /

Gledališki šoli

Gledališka šola *Mavrična ribica* ter
Gledališki trening za dijake in študente

Gledališka šola je tista **šola, v kateri se igramo igranje**. Zakaj se igramo? Igrati se je zelo pomembna in resna dejavnost, ki se je je treba lotiti z največjo disciplino in zbranostjo. Igra ni dobra igra, če je vse skupaj samo površno brkljanje na vse strani. Igra je dobra takrat, ko se potopimo v globino domišljije in jo raziščemo, nato pa vsa naša odkritja z najrazličnejšimi vajami postavimo na gledališki oder v obliki igre, scenografije, kostumov, koreografije in zapisanega dramskega besedila.

Skočiti v globine lastne domišljije najbrž za nikogar od nas ni prehud oreh, prav tako verjetno znamo biti vsi raziskovalci po njej. Kako pa vse to bogastvo idej in barv prinesiti na gledališki oder? No, tega pa ne znamo vsi. Vsi tisti, ki jih odkrivanje gledaliških svetov skozi lastne oči nagovarja in vabi, najdejo svoje ustvarjalno mesto tudi v dveh gledaliških šolah v Gledališču Koper.

Gledališko šolo Mavrična ribica vodita **dramski igralec Gregor Geč** in **gledališka pedagoginja Vanja Korenč**. Namenjena je vsem vam, starim **od 6 do 9 let**, ki boste skupaj ustvarjali v eni skupini, ter vam, starim **od 10 do 14 let**, ki boste ustvarjali v drugi skupini.

Gledališke treninge za dijake in študente vodita **gledališki režiserki Katja Pegan** in **Renata Vidič**.

Kje na medmrežju najdete vse potrebne informacije? Tukaj: Gledališki šoli – Gledališče Koper (gledalisce-koper.si)

Prebrali ste do tukaj in prepričana sem, da se sedaj po vaši glavi podijo vprašanja, kot na primer: **kakšne so te vaje, kaj pomeni delati vaje v gledališki šoli**, ali so to vaje kot pri matematiki ali slovenščini? Ne, te vaje niso prav nič podobne vajam iz matematike ali slovenščine. To so prave gledališke vaje, ki nam pomagajo razvijati in odkrivati vse tiste lastnosti, ki jih uporabimo, ko začnemo postavljati predstave na oder. Te predstave pa ob koncu šolskega leta zaigramo na gledališkem odru staršem, starim staršem, prijateljem in znancem.

No, pa se malce ogrejmo pred čisto pravim začetkom v živo, v gledališki šoli.

Začnemo z dihalno vajo

Globoko **vdihnemo** skozi nos. Nato **izdihnemo** tako, kot da bi se nam s hrbta odvalilo težko breme tistega dne. Z izdihom aktiviramo tudi glasilke in v prostor spustimo glas, ki spominja na »vsega imam za danes dovolj!«.

Večinoma vdihujemo skozi nos, izdihujemo pa skozi usta.

Po nekaj vdihih in izdihih in glasnem **tarnanju** se močno **pretegnimo** ter začnimo glasno in nevljudno **zehati** z odprtimi usti. Možgani bodo tako dobili veliko kisika, ustne mišice se bodo raztegnile, prav tako se bo omeščala čeljust.

Ilustracija: Samanta Kobal

Nadaljujemo z glasnim in razločnim izgovarjanjem zlogov.

Začnemo z A. **APA, APA, ALA, ALA, AZI, AZI, AMI, AMI, URA, URA**

(Zupančič, 2017, str. 17)*

KOKOŠKA S KLJUNČKOM KRADE KOŠČKE KRUHA IZ KOZARČKA

(prav tam)

*Zdravko Zupančič, Mali vedež retorike, Ljubljana 2017

Zdaj smo **razgibali dihalni** in **govorni aparat** ter **pretegnili telo**.

Lahko preidemo na gledališke vaje.

Prva vaja – Pogledj in zakriči

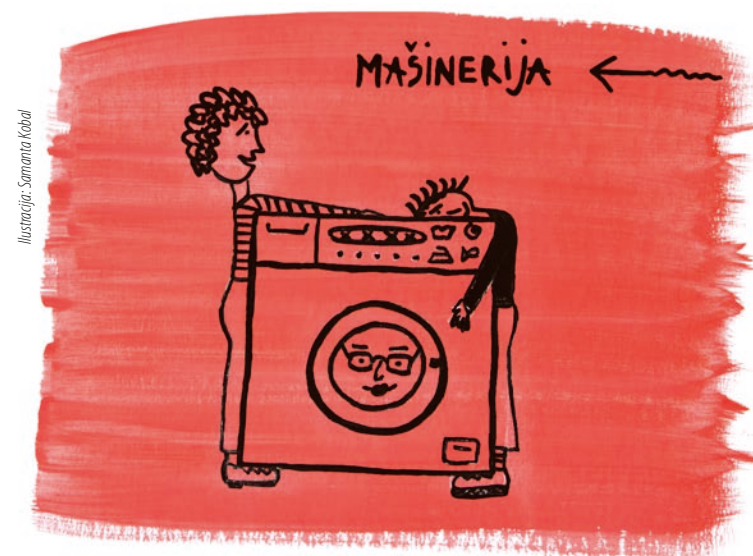
(od pet oseb dalje)

- Postavimo se v krog, glavo imamo obrnjeno proti tlom, gledamo v tla. Nekdo iz kroga šteje do tri: 1, 2, 3 – ZDAJ.
- Na besedo ZDAJ vsi naenkrat dvignemo glavo in pogled usmerimo v eno osebo iz kroga. Prva izbira velja; ne smemo si premisliti in pogledati drugega potem, ko smo že nekoga pogledali. Pogledamo ga naravnost v višini glave.
- Če oseba, ki ste jo vi pogledali, gleda vas, takrat morata oba glasno zakričati (kot da bi se eden drugega zelo ustrašili) in se zvrniti na tla. Izpadla sta iz igre. Če oseba, ki ste jo pogledali, gleda nekoga drugega, ste varni. Ostajate v igri.
- Igramo, dokler na nogah ne ostane samo ena oseba – ta je zmagovalka.

Druga vaja – Mašinerija

(od dveh oseb dalje; bolj zabavno je, če je oseb več)

- Z lastnimi telesi je treba sestaviti neko napravo (prevozno sredstvo, pisarniški stroj, belo tehniko, male kuhinjske aparate ...). Skupina se med seboj dogovori, katero napravo bo predstavljala. Mentor, občinstvo ali druga skupina ob predstavitvi stroja ugibajo, kaj je to.

Ilustracija: Samanta Kobal

- Skupina ali dvojica se uskladi, kateri del telesa bo predstavljal nek del stroja, kakšne zvoke bo stroj oddajal, kako se stroj sproži, kakšno nalogo opravlja in kako se stroj ustavi.
- Skupina ali dvojica pride na oder ter se v tišini postavijo v kompozicijo. Ko mentor ali oseba iz občinstva reče ZDAJ, stroj začne delovati: oddaja zvoke, dela gibe, s katerimi opravlja svoje delo. Ko z opraviom konča, se izključi.
- Občinstvo ugiba, kakšen stroj je videlo na gledališkem odru.

Tretja vaja – Igra oseb

(za štiri in več oseb; vedno je boljše, če je oseb več)

- Na oder postavimo stole, ki postanejo avtobusna postaja. Na avtobusni postaji sta vedno dve osebi. Avtobus zamuja, čakajoči se na res gromozansko zamudo avtobusa različno

Ilustracija: Samanta Kobal

- odzivajo. Preden se igra začne, v skledo za žrebanje spustimo lističe, na katere smo prej zapisali osebe, ki jih bodo nastopajoči upodabljali med vajo (jezna stara mama, jokajoči deček, mlada atletinja, slepi možakar, klepetava mladenka ...).
- Med dvema osebama na avtobusni postaji se lahko začne dialog ali pa ne.
- Malo pred prihodom na avtobusno postajo oseba iz sklede z lističi izbere osebo, ki jo mora upodobiti na avtobusni postaji.
- Po koncu vaje sledi pogovor o tem, kako se je kdo lotil dela, kako je razmišljal o osebi, ki jo mora odigrati, kakšne so bile težave in prijetnosti dane naloge.

Ilustracija: Samanta Kobal

To je le skromen nabor vaj, s katerimi se udeleženci gledaliških šol srečujete vse leto in iz katerih bo počasi, korak za korakom, nastajala **gledališka predstava**. Le-to boste ob koncu šolskega leta zaigrali **na gledališkem odru pred občinstvom**. Toda med gledališkimi vajami in gledališko predstavo je še veliko korakov, **dela, domišljije in ustvarjalnosti**; tudi kar nekaj prijetnega in zanimivega **truda**, brez katerega se še gledališka zavesa ne dvigne.

Od vaj do besedila, od besedila do mizanscene, od mizanscene do kostumov, scenografije, do poznavanja besedila, ki ga pravilno interpretiramo, do glasbe ter do končne postaje – **PREMIERE**. A kaj vse to pomeni, se sprašujete.

Ha, marsikaj! In ves **ta čarobni marsikaj**, ki se skriva za vsemi temi izrazi, boste odkrili **V GLEDALIŠKI ŠOLI**.

Še začeli niste, pa že komaj čakam, da vas vidim na gledališkem odru.

Naj se gledališka čarovnija začne!

* Samanta

prvi prizor

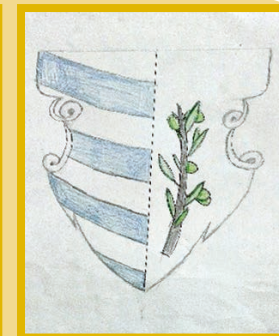
Nekaj spominskih posnetkov iz Gledaliških šol Gledališča Koper

Foto: Iva Varnmaz

Foto: arhiv PMK

Junija smo izvedli **pouk na daljavo s sedmošolci OŠ Dekani** o temi **Srednjeveški Koper**. Predstavili smo jim skrite zanimivosti našega mesta, nato je vsak učenec **ustvaril svoj grb** s simboli, ki predstavljajo njegove lastnosti ali zanimanja.

V novo šolsko leto smo zakorakali s **6. a iz OŠ Dekani**. Družili smo se **v meščanski kuhinji** v Etnološki zbirki in nato nadaljevali druženje v palači Belgarmoni Tacco, kjer smo iskali **muzejske zaklade**.

V sklopu **Primorskega poletnega festivala** je potekal **otroški program Pri svetilniku v avgustu**, ko smo ustvarjalke **Svetilnika** pripravile **različne delavnice** na vrtu Pokrajinskega muzeja Koper. Z otroki smo med drugim **raziskovali grbe v lapidariju** in nato »zavihali rokave«, da smo lahko **kiparili in izdelali svoj grb**.

Junija, v sklopu tedna slepih in slabovidnih, smo v sodelovanju s **študenti Inkluzivne pedagogike Pedagoške fakultete v Kopru** pod mentorstvom **dr. Aksinje Kermauner** pripravili razstavo **Tipni izdelki za slepe in slabovidne** v Večnamenskem prostoru Pokrajinskega

muzej Koper. **Študentje so izdelali tipne izdelke o temi muzejski predmeti in koprski znamenitosti. Več informacij:** <https://www.pokrajinski.muzej.koper.si/si/muzej/tipni-izdelki-na-temo-muzejskih-predmetov>

* Tanja

Igre moje mladosti

Nova občasna razstava Pokrajinskega muzeja Koper, v sodelovanju z Goriškim muzejem in Notranjskim muzejem iz Postojne

✓ muzejski galeriji je na ogled razstava o igrah in igranju, ki smo jo pripravili v sodelovanju

z Goriškim muzejem in Notranjskim muzejem Postojna. Da bomo lažje spoznali naše tri muzeje ter kulturne in naravne znamenitosti, ki jih povezujejo, te vabimo, da rešiš igro.

Najprej si oglej zemljevid desno, in ko najdeš vse tri muzeje na njem, lahko začneš iskati kraje (označene z velikimi črkami) s seznama. Ko na zemljevidu določiš kraj, v ustrezno polje vstaviš številko kraja.

- | 1. Magično srednjeveško vas **ŠTANJEL** krasi vodnjak.
- | 2. Največje med **PIVŠKIMI PRESIHAJOČIMI JEZERI** je Petelinjsko jezero.
- | 3. Ena izmed arheoloških najdb v **KORTAH** je bronasti pes.
- | 4. **BETALOV SPODMOL** je jamsko najdišče z ostanki orodij.
- | 5. Vitezovo čelado, ščit in oklep si lahko ogledaš na **GRADU PREM**.
- | 6. **AJDOVŠČINA** je kraj, kjer se je zgodila bitka pri mrzli reki.
- | 7. **NA CERJU** se lahko vzpneš na razgledni stolp.
- | 8. V **GRADU PREDJAMA** spoznaš legendo o Erazmu Predjamskem.
- | 9. V **SEŽANI** lahko raziskuješ v botaničnem vrtu.
- | 10. **HRUŠICA** je dobila ime po nekdanji rimski poštni postaji Ad Pirum.
- | 11. Z **GRADU SOCERB** se lepo vidi ves Tržaški zaliv.

* Tanja

Rešitve: od označene lokacije 1, v smeri urinega kazalca si sledi: 7, 6, 10, 8, 4, 2, 5, 11, 3, 9

Spoznavanje kulturne in naravne dediščine

GRAD KROMBERK JE OSREDNJA MUZEJSKA ZBIRKA GORIŠKEGA MUZEJA S STALNO ZBIRKO IN KRASNIM PARKOM.

1

V POKRAJINSKEM MUZEJU KOPER ODKRIJ ZAKLADE OBALE IN NJENEGA ZALEDJJA.

MUZEJ KRASI JE SUPER IZHODIŠČE ZA OGLED KRAŠKIH POJAVOV.

Napovednik dogodkov:

Nova občasna razstava Pokrajinskega muzeja Koper – **Igre moje mladosti**

6. oktober–28. november 2021
Muzejska galerija, Kidričeva 23 a, Koper

Lepo vabljeni na ogled gostujoče dopolnjene razstave

Goriškega muzeja, Notranjskega muzeja in Pokrajinskega muzeja Koper **Igre moje mladosti.**

Električni vlak, Mehanotehnika, Izola, iz leta 1977

Na razstavi si boste lahko ogledali **izjemne primere ročno izdelanih igrač in igrače, narejene v izolski tovarni Mehanotehnika.**

Dnevi evropske kulturne dediščine in Teden kulturne dediščine v Pokrajinskem muzeju Koper

Sobota, 25. september 2021
Vstop prost.

V **Etnološki zbirki**
Gramscijev trg 4/5, Koper:

👉 10.00–12.00 **Družinska delavnica: Igrajmo se "mineštro"**

👉 17.00–19.00 **Predstavitev ter pokušina** izbranih meščanskih in tradicionalnih istrskih jedi

Dogodki bodo potekali v skladu z epidemiološkimi razmerami in navodili NIJZ in bodo predhodno objavljeni na spletni strani Pokrajinskega muzeja Koper.

Ilustracija: Andreja Čepič

200 anni dalla nascita del pittore Cesare Dell'Acqua – Pirano in festa con la mostra "Cesare Dell'Acqua: da Pirano a Bruxelles in un mondo di pittura"

Cesare Dell'Acqua è nato a Pirano il 22 luglio 1821 da Andrea, giudice capodistriano, e dalla triestina Caterina Lengo. Nel 1809 il padre Andrea si è trasferito da Capodistria a Pirano, assieme alla moglie, per ricoprire la carica di giudice alla Corte di Giustizia. Qui hanno vissuto i cinque figli nati dalla coppia: Marianna (1808), Eugenio (1811), Virginia (1813), Giuseppe (1815) e Cesare (1821).

Nell'attuale Via Lorenzo Vidali numero 11 a Pirano, si trova ancora la casa natale del pittore, una costruzione di semplice fattura a più piani. Alla morte di Andrea, la vedova assieme ai figli si è trasferita prima a Capodistria e poi a Trieste. Cesare, dopo i primi studi compiuti tra Capodistria e Trieste, ha trovato impiego in una ditta commerciale, però ben presto la sua capacità nel disegno è stata notata da alcuni personaggi importanti. Grazie al loro interessamento il giovane ha ottenuto dal Comune di Trieste una borsa di studio, che gli ha permesso di frequentare l'Accademia di Belle Arti di Venezia (1842-1847).

Finiti gli studi si è trasferito in Belgio. Qui ha fatto una brillante carriera che lo ha portato a esporre i suoi quadri in molte città europee e persino negli Stati Uniti e in Australia. Ciò nonostante ha mantenuto sempre stretti contatti con le terre di origine. È morto a Bruxelles il 16 febbraio 1905. Le sue opere sono conservate in molti musei in Europa, Stati Uniti e Asia, e in numerose collezioni private.

Nel Capodistriano si conservano due suoi quadri, uno a Capodistria, nel Museo regionale, trattasi del ritratto

Cesare Dell'Acqua, *Autoritratto*, 1851, olio su tela, cm 40 x 40, inv. 81, Museo Revoltella – Galleria d'arte moderna, Trieste

La sorella Virginia, mentre a Casa Tartini, si trova il quadro *Insegnamento materno*, regalato da un collezionista alla Comunità degli Italiani "Giuseppe Tartini" di Pirano. Nella vicina Trieste invece si custodiscono diversi quadri e dipinti, tra cui ricordiamo soprattutto il ciclo pittorico presente nel Castello di Miramare, commissionato a Cesare Dell'Acqua, dall'arciduca Massimiliano d'Asburgo.

La sorella Virginia, quadro esposto in occasione della mostra a Casa Tartini (1874-76, olio su tavola, cm 20 x 14,5, Museo regionale di Capodistria)

Insegnamento materno, quadro in Casa Tartini

Pirano, grazie alla collaborazione tra diverse istituzioni, ha voluto festeggiare i 200 anni di questo importante e famoso pittore ed il 22 luglio 2021 ha inaugurato una mostra diffusa, ospitata in diversi spazi cittadini (Casa Tartini, Comune di Pirano, Archivio regionale e Biblioteca civica). Su più pannelli sono state riprodotte alcune sue opere.

* Roberta Vincoletto

Alcuni pannelli della mostra diffusa in Casa Tartini

Cesare Dell'Acqua, *Insegnamento materno*, 1897-98, olio su tela, cm 120 x 85, Comunità degli Italiani "Giuseppe Tartini", Pirano

Pravljčno obarvana HULA-HOOP ustvarjalnica

V Osrednji knjižnica Srečka Vilharja Koper smo 23. junija 2021 velike in majhne pravljčne navdušence očarali s Pravljčno obarvano HULA-HOOP ustvarjalnico. Ustvarjalnico je izvedla hulahoperka Anja Hercl.

Foto: osebni arhiv

Anja poučuje že vrsto let in širi svoje znanje na področju hula-hoop delavnic. Obožuje delo z otroki ter si prizadeva razširiti možnosti za igranje, zato vključuje **stare, pozabljene igre**, a obenem sledi današnjemu času. **Vrtenje je naravni pojav**, ki obstaja od začetka stvarstva. Vrtijo se atomi, torej se vrtil vse, kar je zgrajeno iz njih. Življenjski tok je pravzaprav vrtenje. Na ustvarjalnici se bomo živahno podali v pravljčni svet hula-hoopa.

Hoopkanje je zabavna plesna vadba, ki povezuje vrtenje obroča okoli pasu, obogateno z veliko triki. **Utrjuje in masira središče telesa**, predvsem pa deluje kot **odganjalec stresa ter slabe volje**. Pomaga izboljšati **koordinacijo in motorične sposobnosti**. Namenjena je vsem, tako otrokom kot odraslim. Hoopkanje poskrbi za **dobro počutje, zabavo in fizično pripravljenost telesa**.

Anjino življenjsko geslo je: **»Življenje je prekratko, da bi se nehali igrati ...«**.

Zgodovina hula-hoop obroča

Prvi obroči so bili narejeni iz vej vinske trte ter iz trdih in ostrih trav že v obdobju starih civilizacij, približno pred 3000 leti. Vendar se je njihova uporaba razlikovala od današnje. Številne **egipčanske** poslikave prikazujejo igranje dveh igralcev, ki se borita za obroč, pri tem pa morata paziti, da obroč ne pade na tla. Igra je zahtevala hitre prijeme in natančnost.

Grki so pred več kot 2500 leti uporabljali obroče iz bronu. Obroč so prav tako uporabljali za igro, saj so s pomočjo palice »balinali« obroč po tleh. Atleti so ga v antiki uporabljali tudi kot športni pripomoček, s katerim so krepili telesne mišice.

V prvi polovici **19. stoletja** postane obroč modna muha otrok v Angliji, ki so ga vrteli okoli pasu in pa »balinali« po tleh, tako kot so to počeli že v stari Grčiji.

Ime, kot ga poznamo danes hula obroč (hula hoop po angleško), so prinesli angleški mornarji, ki so pluli po havajskih otočjih. Havajski hula ples jih je namreč spominjal na gibanje priljubljenega vrtenja obroča v domači Angliji. Tako so pomorci dodali poleg

besede hoop, besedo hula in nastala je današnja besedna zveza hula-hoop oziroma hula obroč.

V prvi polovici 20. stoletja so v avstralskih šolah otroci vrteli obroče iz bambusa in sladkornega trsa. **Iz Avstralije se je hupkanje razširilo v Ameriko**. Richard Knerr in Arthur Melin sta leta **1958 ustanovila tovarno Wham O, ki je začela izdelovati plastične hula obroče**. V enem letu so prodali kar 100 milijonov obročev.

V Sloveniji se v drugi polovici 20. stoletja vrtenje hula obroča počasi širi, najprej so bili to **leseni obroči**, nato pa tudi **plastični**. Z vse večjim zanimanjem za vrtenje obroča okoli pasu se začnejo organizirati tudi različna **tekmovanja**.

Dandanes hula obroč uporabljajo v različnih **plesnih in glasbenih zvrsteh, cirkuških točkah, ritmični gimnastiki**, tudi kot pripomoček **v fitnesu**, pri **pilatesu in jogi**. Prav tako se širijo vadbe z obroči kot nova, **samostojna fitness vadba**.

Viri: <http://hulaobroc.si/index.php?page=zgodovina>

Foto: arhiv Osrednje knjižnice S. Vilharja Koper

Naloga: Poveži spodnje slike s pravilnim zgodovinskim obdobjem.

- 1 Stari Egipt 2 Antična Grčija 3 16. stoletje 4 19. stoletje
5 začetek 20. stoletja 6 sredina 20. stoletja 7 21. stoletje

a

b

c

č

d

e

f

Foto: Tomaž Primožič/FPA, V Primorske novice

Poletje naših babic in dedkov

Počitnice so bile vedno priljubljen čas, ki so ga nestrpo pričakovali otroci in odrasli. Pomenile so brezskrbno uživanje v vsem, kar ponuja poletje, tudi ob morju. V času naših babic in dedkov si številni, ki niso živeli ob morju, takih počitnic niso mogli privoščiti. Nemalo babic in dedkov se spominja, da so prvič videli morje, ko so prišli v **počitniški dom** in se takrat učili plavati. In kaj je to počitniški dom? Kdo vse je lahko prišel tja? Počitniške domove so začela graditi **podjetja za svoje delavce in njihove družinske člane**. Ti domovi so bili v vseh krajih ob morju.

Pred 67 leti je na območju **koprskega** okraja delovalo 9 počitniških domov, leto kasneje se je to število povečalo na 12, leta 1956 pa zraslo že na 56. Leta 1958 je **Piran** imel 80 počitniških domov, dve leti zatem pa že 116. Enega od počitniških domov v **Portorožu** je zgradila Železarna **Ravne na Koroškem**. V tistem času so imeli **fužinarji** le deset dni dopusta in so redko potovali. Kasneje so v železarni dobili regres za dopustovanje v počitniškem domu. Leta 1961 je v počitniškem domu počitnice preživel 435 delavcev železarne in 546 njihovih družinskih članov. V šestdesetih letih 20. stoletja je več ljudi počitnikovalo v počitniških domovih kot pa v hotelih. V počitniških domovih niso bile le sobe, v katerih so spali gosti, temveč tudi drugi prostori. V počitniškem domu podjetja

Počitniški dom Komunalne banke Ljubljana v Strunjanu, 1958.

Beton iz **Celja**, denimo, so bile v pritličju kuhinja, jedilnica in sanitarije, v prvem in drugem nadstropju pa sobe za goste ter še ene sanitarije in kopalna prha. Plaža je bila čisto blizu, do nje je bilo možno priti kar po kamnitih stopnicah iz jedilnice. Na terasi je bila predvidena balinarska steza.

Vsak počitniški dom je imel svoj hišni red. V domu je bilo prepovedano razgrajati med 10. uro zvečer in 6. ali 7. uro zjutraj, vsak je moral sam čistiti kuhinjo in svojo sobo. Čistilka je očistila le hodnik in odnesla smeti, ključe so morali obesiti na določeno mesto, vsak gost je moral preveriti, ali je vsa oprema nepoškodovana in delujoča ter tudi tako pustiti ob svojem odhodu. Vsi so se morali vpisati v knjigo gostov.

Družbeno življenje v počitniških domovih je bilo živahno, saj so se ljudje med seboj večinoma poznali oziroma so bili sodelavci. Otrokom pa je bil to drugi dom. Organizirali so tudi zabavne večere

s plesom in glasbo, igre za otroke, delavnice, šolo plavanja, športne igre.

Tudi danes poznamo počitniške domove, niso pa več tako priljubljeni, kot so bili nekoč.

Naloge:

1. Na zemljevidu najdi in označi v besedilu omenjena slovenska mesta.

2. Beseda »fužinar« pomeni:

- lastnik tovarne
- železar
- upravnik počitniškega doma

3. Poveži pravilne letnice in število domov:

1960	12
1954	116
1958	9
1955	56
1956	80

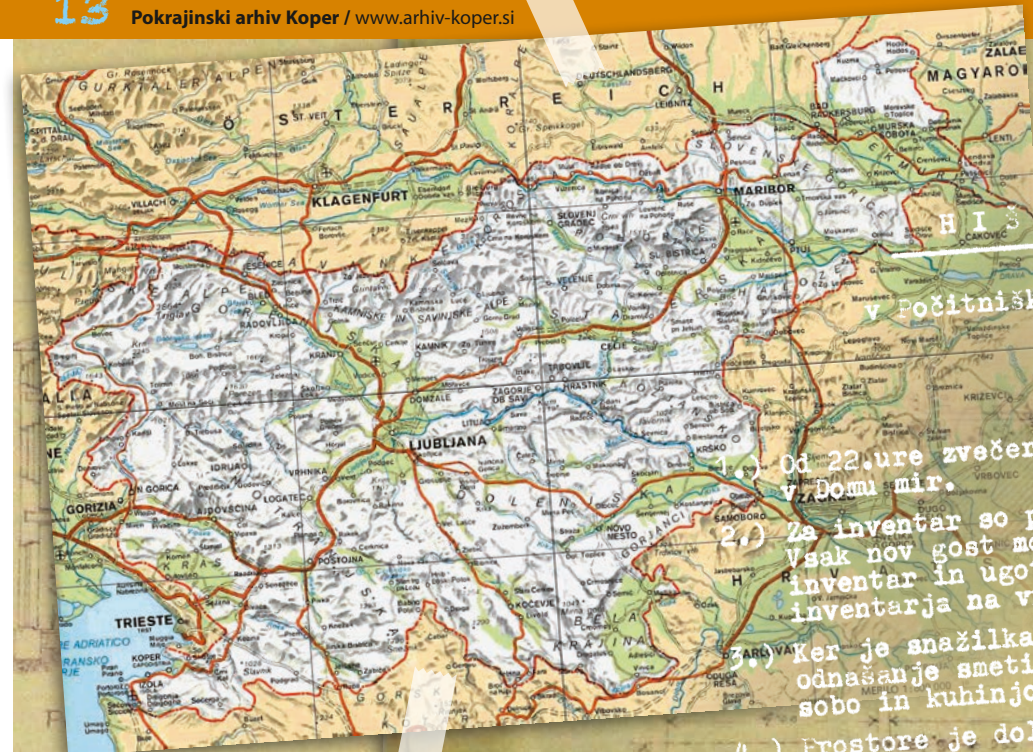
4. Napiši zanimivo zgodbo oziroma svoj spomin na poletne počitnice. Zraven prilepi še fotografijo ali ilustracijo.

* **Nada Čibej**

Portoroška plaža – razglednica poslana 24. 7. 1970.

V ozadju: počitniški dom Državne založbe Slovenije

V ozadju: Počitniški dom Narodne banke FLRJ, Beli križ

HIŠNI RED
v Počitniškem domu v Piranu

Od 22. ure zvečer do 7 ure zjutraj mora vladati v domu mir.

1.) Za inventar so posamezniki materialno odgovorni. Vsak nov gost mora pred vselitvijo preveriti inventar in ugotoviti stanje skladno s seznamom inventarja na vratih.

2.) Ker je snazilka plačana samo za čiščenje hodnika in odnašanje smeti je potrebno, da vsaka stranka čisti sobo in kuhinjo.

3.) Prostore je dolžan vsak zapustiti očiščene.

4.) Za smeti so določene posebne posode, odpadno vodo je treba nositi v stranišče v navadnih vedrih. Emajlirana vedra so samo za čisto vodo.

5.) Ključni se obešajo po zapustitvi sobe na odrejeno mesto.

6.) Pazite na anago v stranišču.

7.)

Pri odhodu v Počitniški dom v Piranu je vzeti s seboj: rjuhe, prevleke za blazine, odeje, kuhinjsko posodo po potrebi. Blazine, električni kuhalniki in posoda za vodo so na razpolago v domu.

Prosimo, da se prijavite na Občini in plačate turistično takso (30.-Din dnevno po osebi), da ne bomo imeli neprijetnosti ako bi kdo ostal neprijavljen. Udeležbo v domu bo kontroliral ObLO Piran.

Ključ od vežnih vrat pri odhodu oddajte nasledniku. Prosimo, da se držite razporeda sob in hišnega reda, ki sta nabita na vidnem mestu.

Dokumentarni film

V prejšnjih številkah smo spoznali že dve filmski zvrsti, igrani in animirani film. Tokrat bomo raziskali še zadnjo od glavnih zvrsti: **dokumentarni film**.

Dokumentarni film nas spremlja na vsakem koraku. Pogosto radi gledamo **dokumentarce o naravi in živalih**, nekatere pritegnejo tudi **zgodovinski dogodki**, z njimi lahko spoznamo podrobnosti **o življenju slavnih ter celo neznanih osebnosti** ter izvemo najbolj pretresljive stvari **o resničnem življenju**.

To je namreč bistvo dokumentarnega filma. **Govori o svetu okoli nas**. Od igranega filma se navadno razlikuje v tem, da se ukvarja z resničnimi in ne izmišljenimi dogodki, v njem nastopajo resnični ljudje, ne izmišljeni liki in igralci, uporablja resnična prizorišča, ne izmišljenih. Naravnost navdušuje ga vse, kar se dogaja na tem planetu, in radovedno kuka še dlje v vesolje.

1. naloga: Spodnje fotografije so iz treh različnih filmov. Vsi se odvijajo v gozdu, vendar vsak spada v drugo filmsko zvrst. Povežite filme in zvrsti. Vsako zvrst lahko povežete le enkrat.

1 ANIMIRANI FILM

2 IGRANI FILM

3 DOKUMENTARNI FILM

Povedka o gozdu
(režija Kim Saarniluoto, Ville Suho-
nen, distribucija Fivia)

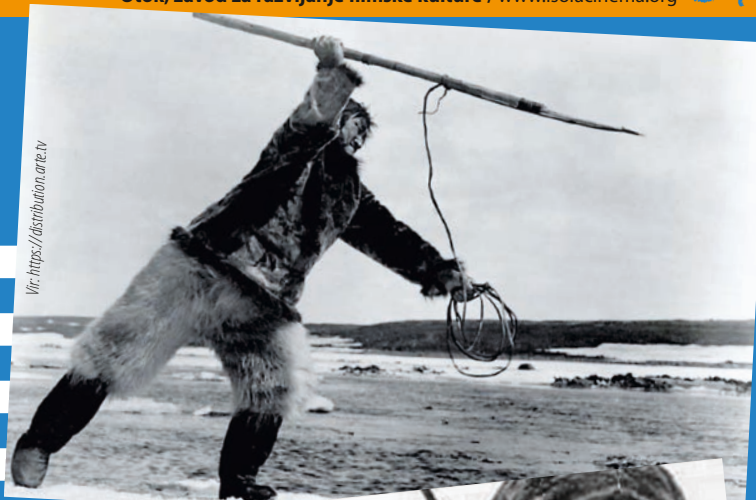

Pojdi z mano
(režija Igor Šterk,
distribucija Fivia)

Prinčevo potovanje
(režija Jean-François
Laguionie, distribucija
Društvo 2 koluta)

Rešitev št. 1: 1c, 2a, 3b

Prvi brezčasni junak dokumentarnega filma v zgodovini

Bliža se 100 let, odkar je nastal film, ki ga štejemo za **prvi celovečerni dokumentarni film** v zgodovini. Leta 1922 je ameriški režiser **Robert J. Flaherty** posnel nemi film **Nanook s severa** (*Nanook of the North*), v katerem je s kamero sledil vsakdanu Eskima Nanooka in njegove družine daleč sredi arktičnega ledu v Kanadi. Opazoval jih je pri lovu, ribolovu, selitvah in trgovanju. Posnete dogodke je v montaži povezal v dramatično zgodbo, ki nas gledalce drži v napetosti, kot da bi se skupaj z Nanookom borili za preživetje. Še danes je ime Nanook tako slavno, da ob njegovi omembi vsi pomislimo na film.

2. naloga: Nanooka je kamera ujela sredi pomembnega opravila. Kaj počne na vseh treh fotografijah?

Rešitev št. 2: Lovi kosilo

Objektivnost, kaj je to?

Za dokumentarne filme se zdi značilno, da pripovedujejo o resničnosti objektivno, torej nepristransko. Vendar bi bilo to precej nemogoče. Avtor, dokumentarist, **se mora ves čas odločati, kako bo resničnost prikazal in kakšen odnos ima do videnega**. Koga bo izbral kot glavne nastopajoče in zakaj? Kako izluščiti iz dogajanja zgodbo, prikazati odnose med liki? Kam postaviti kamero, koga ujeti znotraj posnetkov? Kako vse posnetke sestaviti v montaži? S kakšnimi zvoki in glasbo podkrepiti zgodbo? Ustvarjanje dokumentarnega filma je torej veliko bolj zapleteno kot le opazovanje dogajanja.

Meje med dokumentarnim in igranim filmom

V nekaterih filmih pa so meje med obema zvrstema zabrisane ali celo obrnjene na glavo. Pristop **mokumentarca** le **oponaša** dokumentarni film, njegova vsebina je zanalašč izmišljena. **Dokufikcija** pa **združuje** dele dokumentarne in izmišljene pripovedi v čisto svojevrsten spoj.

Zakaj so dokumentarni filmi pomembni

Dokumentarni filmi so **odlično orodje za razumevanje sveta okoli nas**. Spodbujajo opazovanje različnih vidikov, pogovor, omogočajo nam, da lažje razumemo druge ljudi in preostala bitja. V svetu ves čas nastaja

veliko dokumentarnih filmov, ki so narejeni posebej za mlajše gledalce.

Poznate dokumentarce za otroke, ki nastajajo tudi v Sloveniji? Takšen je film **Dom, ljubi dom**, spremlja eno leto v življenju otrok, ki so jih iz socialno neprimernih okolij umaknili v mladinski dom. Slovenska režiserka **Maja Prettner** je v njem želela **prikazati, kako poteka njihovo nenavadno življenje** ter kako si poleg bolečin delijo tudi veselje in vsakdanje težave.

3. naloga: Oglejte si vse tri fotografije iz filma Dom, ljubi dom ter poskusite uganiti, kaj počnejo na vsaki.

Opisane filme lahko ujamete na filmskih dogodkih zavoda Otok (www.isolacinema.org), film *Dom, ljubi dom* pa predstavljamo v okviru projekta **Film v gibanju** (<http://movingcinema.eu/sl/>), finančno ga podpira Ustvarjalna Evropa – MEDIA. O željah za ogled filma nam pišite na ana.cerar@isolacinema.org. *

Rešitev št. 3: hodijo v šolo, igrajo se z žogo, večerjajo

Dober tek!

Solinarska družina

Ali veste, da vsako leto skoraj po celi Evropi nekaj dni namenimo naši kulturni dediščini? Skupna akcija se imenuje Dnevi evropske kulturne dediščine in vsako leto obravnava drugačno temo. Letos smo pozornost namenili hrani; naslov je **DOBER TEK!**

V Pomorskem muzeju smo predstavili solinarsko kulinariko. Skupaj z Italijansko skupnostjo Giuseppe Tartini in Zavodom za varstvo kulturne dediščine iz Pirana smo na več dogodkih v Muzeju solinarstva predstavili različne recepte in jedi, ki so jih naši *nonoti* in *none* včasih kuhali v solinah.

Na prvem srečanju je v krušni peči Muzeja solinarstva spet zadišalo po sveže pečenem kruhu. Testo za kruh je zamesila gospa Anita Dessardo, spekli pa smo ga tako kot nekoč v krušni peči v solinarski hiši.

Včasih je posamezna solinarska družina kruh pekla enkrat na teden. Ker pa vsaka solinarska hiša ni imela peči, je več družin peklo kruh v skupni peči. Da ga ne bi med seboj pomešali, so ga zaznamovali s krušnimi žigi.

Peka v krušni peči.

Leseni žigi so imeli vreza-ne, kovinski žigi pa kova-ne začetnice družine ali drugi posebni znak. Leseni žigi so imeli vrezane, kovinski žigi pa kovane inicialke družine ali drugi posebni znak. Bili so različnih oblik: okrogli, ovalni, tudi pravokotni in trikotni. Lesene so izdelovali solinarji, kovinske žige pa so kovali kovači. Kruh so solinarji ali gospodinje pred peko označili s svojim žigom in ga tako po peki prepoznali. Nekateri so kruh označevali tudi s kakšnim drugim predmetom, saj žigov niso imele vse družine.

Gospa Dessardo je že vse življenje povezana s solinami: kot otrok je očetu nosila kosilo v soline, pozneje pa je možu, ki je prav tako bil solinar, pomagala pri pobiranju soli na solnih poljih. Delala je tudi v skladiščih soli v Portorožu.

Ilustracija: Vasko Vidmar

Ilustracija: Vasko Vidmar

V muzejski zbirki hranimo devet žigov, ki so pripadali starim piranskim družinam, kot so Bonifacio, Zamarin, Ruzzier, Bassa, Rigutti in druge. Najstarejši med žigi ima letnico 1868. Na ročaju ima vrezan ščit s križem, ki pona-zarja piranski mestni grb in je hkrati atribut sv. Jurija.

V Muzeju solinarstva smo na delavnici izdelali in oblikovali svoj kruh ter ga označili z žigom in drugimi odtisi.

Preizkusi se v peki kruha tudi ti!

Za testo potrebuješ:

- 0,5 kg bele moke
- 1 žličko soli
- 0,5 dl olj a
- 0,2 l tople vode
- Kvasec: 1 dl vode, 1 čajna žlička sladkorja, 0,5 kocke kvasa (21 g)

Najprej naredi kvasec: v manjši lonček nalij 1 dl mlačne vode. Vanjo zdrobi polovico kocke kvasa in dodaj žličko sladkorja. Pokrij s kuhinjsko krpo in počakaj, da zmes malo naraste.

V večjo skledo stresi moko, na sredini naredi manjšo jamico. Vanjo stresi sol in zlij olje. Nato prilij še kvasec iz lončka in zmes začni gnesti. Postopoma dodajaj še preostalo vodo in dobro pregneti. Čvrsto testo naj se ne lepi na prste.

Testo pokrij s kuhinjsko krpo in pusti počivati pol ure. Nato ga razdeli na dva dela in oblikuj dva hlebčka ali drugo poljubno obliko. Lahko poskusiš oblikovati prav posebno obliko, ki so jo večkrat delali tudi v solinah. Rekli so ji »kruh na štiri roglje« ali **pan a quattro corneti**. Poglej, kako je videti na fotografiji.

Ko ga oblikuješ v poljubno obliko, ga označi s kakšnim odtisom in daj v peč. Peci ga na 180 stopinj približno 40 minut. * **Veronika**

Inštitut za družboslovne študije

Naš inštitut si lahko predstavljate kot skupino ljudi z raznolikim znanjem in zanimanjem, združuje pa nas skupni cilj – **razumeti odnose med ljudmi in različne pojave v družbi, tudi mnenja in ravnanje odraslih in otrok, njihove odločitve, strahove in želje.** Med nami boste našli **sociologe, geografe, antropologe in kulturologe.** Trenutno se najbolj ukvarjamo s tem, **kaj je značilno za ljudi, ki govorijo različne jezike, so pripadniki različnih kultur in religij, zakaj se ljudje selijo in postanejo migranti ter kako se lahko hitreje in najlažje vključijo v slovensko družbo.** Poleg tega pa še: **kako nam lahko digitalne tehnologije pomagajo pri zmanjševanju nestrpnosti do drugačnih, kaj je značilno za medvrstniško nasilje ter zakaj sploh pride do odklonilnega odnosa do drugačnih.**

Vsa našeta področja (in še mnogo drugih) **preučujemo s pomočjo dela na terenu.** Pri tem si pomagamo z uporabo različnih **metod.** Včasih s ljudmi opravimo **intervju** na štiri oči ali se z njimi pogovorimo po telefonu, drugič jim razdelimo **anketo** ali pošljemo spletno povezavo do nje. Tako preverjamo mnenja ljudi oziroma kot temu pravimo, »merimo utrip družbe«. Odpravimo se tudi v šolo ter tam **opazujemo** družbene procese, organiziramo **skupinske pogo-vore** o neki temi (temu strokovno rečemo **fokusna skupina**) ali **analiziramo različna gradiva** (npr. v učnem načrtu vaše šole preverimo, koliko se pri pouku pogovarjate o migracijah ali neenaki obravnavi posameznih družbenih skupin). Pri vsem

naštetem nam pomaga **Center za raziskovanje javnega mnenja**, ki deluje na našem inštitutu.

Foto: arhiv IZDS

O migracijah

Sodobni ljudje pri različnih dejavnostih (služba, šola, treningi, potovanja ...) že vrsto let nismo omejeni le na domači kraj. Samo pomisli, koliko tvojih sorodnikov se vozi v službo **v drug kraj**, oddaljen od njihovega doma? Imaš morda starejšega brata ali sestro, ki študira v kakšnem drugem slovenskem ali tujem mestu? Morda med tednom živijo tam, za vikend pa se vrnejo domov. Se je kakšen sosed ali prijatelj morda preselil **v drugo državo**? Prepričani smo, da poznaš vsaj eno osebo, ki sodi med zgoraj našete primere, saj je po podatkih *Statističnega urada Republike Slovenije* ob koncu leta 2020 odhajala na delo **v drugo občino** vsaka druga delovno aktivna oseba.

Ljudi, ki se **vsak dan** vozijo na delo ali študij v drug kraj (npr. iz Sežane v Koper ali s Ptuja v Ljubljano) ali drugo državo (npr. iz Kopra/Slovenija v Trst/

Italija ali iz Maribora/Slovenija v Gradec/Avstrija), imenujemo **dnevni migranti.** Veliko pogosteje pa ste verjetno na spletu, televiziji, radiu in v časopisih našli novice o **migrantih**, ki pridejo v Slovenijo ali Evropo iz afriških, arabskih in azijskih držav. Njihovi razlogi za selitev so različni. Včasih v njihovi državi divja vojna in nevarne razmere jih prisilijo, da zapustijo svoj dom. Nekateri se odločijo za selitev zaradi neugodnih življenjskih razmer v svoji domači državi, visoke brezposelnosti ter slabih izobraževalnih možnosti. Obstajajo tudi ljudje, ki jih v selitev prisilijo podnebne spremembe; poplave, hurikani, potresi, suše in drugi vremenski pojavi imajo pomembno vlogo pri migracijah. Takrat praviloma govorimo o **neprostovoljnih migracijah.**

Foto: arhiv IZDS

Kakšne pa so **prostovoljne migracije**? To so migracije, ko se posameznik **na lastno željo preseli v drugo državo**, recimo zaradi ljubezni, službe, šolanja ali želje po spremembi. Med takšne prostovoljne migrante lahko uvrstimo na primer slovenske košarkarje, ki igrajo v ameriški košarkarski ligi NBA. Med njimi zagotovo izstopata predvsem Luka Don-

čić in Goran Dragić. V Združene države Amerike se je preselil še en uspešen slovenski športnik, hokejist Anže Kopitar. Tudi svetovno priznana koreografinja in profesionalna plesalka Nika Kljun ter igralka in model Inja Zalta sta del svoje kariere preživeli v ZDA. Nekateri drugi slovenski športniki se selijo znotraj Evrope, na primer nogometni vratar Jan Oblak, ki živi v Španiji, kolesarja Tadej Pogačar in Primož Roglič pa sta se preselila v Monako. Tudi številni slovenski znanstveniki in podjetniki so se preselili v tujino; avtorja aplikacije Govoreči Tom Samo in Iza Login živita na Cipru, svetovno priznani profesor računalništva, ki sodeluje tudi s spletno platformo Pinterest, Jure Leskovec, pa živi v Kaliforniji. V Londonu živi priznana oblikovalka nakita Lara Bohinc; njeni izdelke krasijo znane osebe, kot so Marija Šarapova, Madonna in Michelle Obama.

Zaradi medijskega poročanja se nam zlahka zgodi, da migracije povezujemo zgolj z izrednimi stanji in težavami, a v resnici **se migracije dogajajo vso človeško zgodovino** ter **pozitivno prispevajo k razvoju skupnosti**, v kateri živimo. Skupaj s starši ste se verjetno kdaj zabavali ob filmih, nanizankah in predstavah, ki jih je ustvaril bosanski režiser in igralec Branko Đurić - Đuro, ki si je ustvaril družino v Sloveniji. Pred 11 leti je bil za župana občine Piran izvoljen zdravnik Peter Bossman, ki je se rodil v Gani. Morda poznate tudi pesmi mladega pevca Isaaca Palme, ki se je rodil v Argentini, zdaj pa že vrsto let prepeva tudi v slovenščini. Biatlonec Jakov Fak je sicer Hrvat, a že od leta 2010, ko je pridobil slovensko državljanstvo, nastopa na tekmovanjih kot član slovenske re-

presentance. Znana igralka Jette Ostan Vejrup se je rodila na Danskem, več kot 30 let pa živi in dela v Sloveniji.

Zgornji primeri nam kažejo, da **imajo migracije različne oblike. S prepletanjem različnih kultur, navad, običajev in jezikov se lahko naučimo veliko novega ter razširimo svoje znanje.**

V Sloveniji smo se prvič srečali z večjimi migracijami v 90. letih, ko je razpadla nekdanja skupna država Jugoslavija in je izbruhnila vojna. Takrat so v Slovenijo prišli predvsem ljudje iz Bosne in Hercegovine, Makedonije, Srbije in Kosova, ki so iskali priložnost za varno življenje. Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo smo tudi Slovenci in Slovenke dobili priložnost, da lažje potujemo, se zaposluje v drugih evropskih državah ter tam študiramo. Morda bo tudi vas kdaj zamikalo, da preizkusite življenje v tujini.

Foto: arhiv IZDS

Poskusi odgovoriti na naslednja vprašanja, nato pa preveri prave rešitve:

1. Koliko ljudi iz sosednjih držav Slovenije se je v letu 2020 vsakodnevno vozilo na delo v Slovenijo?

- a** 12.500 **b** 4.600 **c** 2.200

2.) Koliko slovenskih državljanov se je leta 2020 v povprečju vsak teden izselilo iz Slovenije?

- a** 111 **b** 250 **c** 509

3.) V katero državo so se slovenski državljani najpogosteje selili leta 2020?

- a** ZDA **b** Nemčijo **c** Avstrijo

4.) Iz katere države se je v Slovenijo priselilo največ ljudi leta 2020?

- a** Bosne in Hercegovine **b** Kosova **c** Sirije

5.) Kdaj obeležujemo mednarodni dan migrantov?

- a** 1. februarja **b** 26. avgusta **c** 18. decembra

Če bi se rad/-a preizkusil/-a kot **prostovoljec/-ka** ter **pomagal/-a priseljenim vrstnikom**, te vabimo, da preveriš program **Junaki našega časa**, ki ga vodi **Slovenska filantropija** (<https://www.filantropija.org/prostovoljstvo/>), ali pa o možnostih za **medvrstniško pomoč priseljenim vrstnikom** vprašaš učitelje in druge zaposlene na vaši šoli.

Otroška abonmaja za sezono 2021/2022

Vpis abonmajev: 13.–24. september 2021

Gledališče Koper Teatro Capodistria | Verdijeva 3, 6000 Koper – Capodistria | T: 05 663 43 80 |
 info@gledalisce-koper.si | www.gledalisce-koper.si | Gledališka blagajna je odprta vsak delavnik
 od 10.00 do 12.00, ob torkih in četrtek tudi od 15.00 do 17.00, ter uro pred predstavo |

Abonma Mavrična ribica ★ Branko Čopić **Ježeva hišica** Gledališče Koper

★ Dennis Katzmann in Anna Tkatsch **Vreča polna jabolk** Gledališče Karabas

★ Maja Aduša Vidmar **Modro pišče** Gledališče Koper ★ Po zgodbi Michaela Colemana

in Tima Warnesa **Gregor in Silvija** Slovensko stalno gledališče, Trst ★ Saša Eržen **Tista**

o bolhah Slovensko ljudsko gledališče Celje ★ Primož Suhodolčan **Živalske novice** Gledališče Koper in SNG

Nova Gorica ★ **Predstava presenečenja** Predstava s prav posebno zgodbo in prav posebnimi junaki.

Foto: Jaka Varmuz

Foto: Jaka Varmuz

Foto: Jaka Varmuz

Ilustracija: Vilko Gilha Selan

Foto: Jaka Varmuz

Foto: Jaka Varmuz

Abonma Mali oder ★ Po bratih Grimm **Žabji kralj** Gledališče Koper, Art dance

studio Portorož, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti in Kosovelov dom Sežana ★ Po bratih Grimm

Rdeča kapica Gledališče Koper, Art dance studio Portorož, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti

in Kosovelov dom Sežana ★ Dennis Katzmann in Anna Tkatsch **Vreča polna jabolk** Gledališče Karabas

★ **Skok v pravljico z Igorjem Štamulakom** Gledališče Koper ★ Lea Cok **Panda Vanda**

Gledališče Koper

Fotografije s predstav poveži
s pravnimi naslovi predstav.

Fotografije so iz predstav – zgornja vrsta: Ježeva hišica, Živalske novice, Vreča polna jabolk, Skok v pravljico z Igorjem Štamulakom, Rdeča kapica, Modro pišče; spodnja vrsta: Ježeva hišica, Vreča polna jabolk, Žabji kralj, Vreča polna jabolk.

Gledališče
Teatro Koper
Capodistria

1911
POKRAJINSKI MUZEJ KOPER
MUSEO REGIONALE DI CAPODISTRIA
KOPER REGIONAL MUSEUM

CAN
COSTIERA
REGIONALNA KNJIŽNICA
REGIONAL LIBRARY OF CAPODISTRIA

OSREDNJA
KNJIŽNICA
SREČKA VILHARJA KOPER

BIBLIOTECA
CENTRALE
SREČKA VILHARJA CAPODISTRIA

POKRAJINSKI ARHIV KOPER
ARCHIVIO REGIONALE DI CAPODISTRIA

otok

POMORSKI MUZEJ - MUSEO DEL MARE
"SERGEJ MAŠERA" PIRAN - PIRANO

ZRS

MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITTA DI CAPODISTRIA

Občina Isola
Comune di Isola

OBČINA PIRAN
COMUNE DI PIRANO

Občina Ancarani
Comune di Ancarani

Svetilnik / Kulturni občasnik za mlade zanesenjake / Letnik XV, številka 1 / Izdajajo: Gledališče Koper, za izdajatelja Katja Pegan; Pokrajinski muzej Koper, za izdajatelja dr. Luka Juri; Comunità Autogestita Costiera della Nazionalità Italiana di Capodistria, za izdajatelja Alberto Scheriani; Osrednja knjižnica Srečka Vilharja Koper, za izdajatelja David Runco; Pokrajinski arhiv Koper, za izdajatelja mag. Nada Čibej; Otok – zavod za razvijanje filmske kulture, za izdajatelja Lorena Pavlič; Pomorski muzej – Museo del mare "Sergej Mašera" Piran - Pirano, za izdajatelja Franco Juri; Znanstveno-raziskovalno središče Koper, za izdajatelja prof. dr. Rado Pšot / Uredniški odbor: Samanta Kobal (urednica; info@gledalisce-koper.si), Tanja Milharčič (tanja.milharic@pokrajinskimuzejkoper.si), Roberta Vincoletto (info@centrocombi.eu), Tina Skrokov (tina.skrokov@kp.sik.si), Nada Čibej (nada.cibej@arhiv-koper.si), Lorena Pavlič (lorena.pavlic@isolacinemama.org), Veronika Bjelica (veronika.bjelica@gmail.com), Alenka Obid (alenka.obid@zrs-kp.si) / Lektorica slovenskega jezika Alenka Juvan / ISSN C506-158X / Priprava slik in tisk Tiskarna Vek Koper / Naklada 3200 / Koper, september 2021 / Na naslovnici udeleženci gledališke šole Mavrična ribica, foto Gregor Geč, ilustracije Samanta Kobal